In het nieuw – Handleiding

A Fresh Page – Instructions for Use

Peau Neuve – Mode d'emploi

Philippe Mesnard

Traducteur : Anneleen Spiessens

Édition électronique

URL : <http://journals.openedition.org/temoigner/678>

DOI : 10.4000/temoigner.678

ISSN : 2506-6390

Éditeur :

Éditions du Centre d'études et de documentation Mémoire d'Auschwitz, Éditions Kimé

Édition imprimée

Date de publication : 1 mars 2014

Pagination : 5

ISBN : 978-2-84174-663-7

ISSN : 2031-4183

Référence électronique

Philippe Mesnard, « In het nieuw – Handleiding », *Témoigner. Entre histoire et mémoire* [Online], 117 | 2014, Online op 01 juin 2015, geraadpleegd op 23 octobre 2020. URL : <http://journals.openedition.org/temoigner/678> ; DOI : <https://doi.org/10.4000/temoigner.678>

IN HET NIEUW – HANDLEIDING

→ Philippe Mesnard,
hoofd van de redactie

Vluchteling, verkrachting, uitroeiing, trauma, slavernij, slachtoffer, Rechtvaardige onder de Volkeren, razzia, ramp, postkolonialisme, pedagogie en overdracht, *i nunca mas!*, *nooit meer oorlog*, museum, monument, misdadigers, minderheden, mensenrechten, Last Post, kindsoldaat, humanitair werk, herinnering, grijze zone, getuige, gerechtigheid, genocide, gedenkplaats, exodus, exil, etnische zuivering, Dodenherdenking, discriminatie, deportatie, *dark tourism*, concentratie- en uitroeingskampen, Commissie van waarheid en verzoening, collectief geheugen, asiel, apartheid, antisemitisme, Auschwitz... Al deze termen – samen met zovele andere – zijn deel gaan uitmaken van ons cultureel erfgoed, ze zijn binnengedrongen in het dagelijks taalgebruik en hebben hun stempel gedrukt op onze perceptie van de wereld die ons omringt. Maar kunnen we in die eindeloze lijst van banale termen nog wel het onderscheid maken tussen de clichés, woorden die een hapklaar antwoord bieden op vragen die ons bezighouden, en de termen die ons uitdagen, engageren, aanzetten tot nadenken – nadenken over de herinnering van onze tijd?

HOEWEL DE HERINNERING EEN BELANGRIJKE FACTOR VAN MAATSCHAPPELIJKE COHESIE en zichtbaarheid is en een object van culturele toe-eigening, kan ze onmogelijk worden ingedamd. Ze roept vragen op die verder reiken dan het domein waarbinnen ze traditioneel wordt bestudeerd en gepraktiseerd, vragen die voer zijn voor discussie. Doordat de materie doorsijpelt in alle domeinen van

de samenleving, treedt vandaag een soort moeheid op. Nochtans krijgen we telkens opnieuw te horen hoe belangrijk en onmisbaar het herinneringswerk is.

Ook *Getuigen: tussen herinnering en gedachtenis* is op haar eigen grenzen gestoten en steekt daarom in een nieuw jasje. De metamorfose maakt het mogelijk om de debatten rond de herinneringsproblematiek beter op te volgen, en het kritisch potentieel te benutten van de thema's die het tijdschrift sinds jaren aansnijdt.

HET RESULTAAT IS EEN HYBRIDE BLAD ZONDER EEN UITSLUITEND DISCIPLINAIRE OF CULTURELE FOCUS. Elk nummer bestaat uit een aantal vaste onderdelen: in het midden bevindt zich een academische sectie met een dossier en varia; daarrond verschijnen culturele rubrieken, een portfolio, recensies en een herinneringslab. Een *Portfolio*, inderdaad. We kozen er bewust voor om een tijdschrift in beelden te maken, eerder dan een tijdschrift met beelden. In de huidige samenleving, die draait op beelden en zichzelf voortdurend verbeeldt, is het ondenkbaar om over herinnering te spreken zonder iconografie een centrale plaats te geven. En waarom een *Herinneringslab*? Hoewel slechts één rubriek onder deze titel verschijnt, verwijst die naar de grote uitdaging van het hele project.

De uitdaging om niets 'cultureels' of 'documentairs' te creëren (het aanbod is daar al meer dan ruim genoeg). De uitdaging om, in plaats van achter de feiten aan te hollen (een mens raakt buiten adem), een *alternatieve* blik te ontwikkelen op praktijken en evoluties in het domein van de herinnering. Die blik mag dan niet volledig 'nieuw' zijn, hij is in elk geval 'anders' en belicht aspecten die niet aan bod komen in de media. De uitdaging bestaat er ten slotte in om een breder publiek aan te spreken, en dus te kiezen voor een kwaliteitsvolle vulgarisering van het onderzoek naar herinnering.

Vanaf nummer 118 zal het tijdschrift in twee oplagen verschijnen: een Franstalige en een Nederlandstalige, telkens met een reeks artikelen in het Engels. ■

Traduit par Anneleen Spiessens